

DEN NORSKE FRIMURERORDEN

Kunnskaps- og opplæringsdirektoriet

KURSKATALOG (kurs for embedsmenn våren 2013)

Talerkurs-1

Målgruppe: Taler og hans vikarer i arbeidsgradene (St. Johannes- eller St. Andreasloger). *Varighet:* Dagskurs (min. 6 timer)
Forkunnskaper: Du bør ha utarbeidet og holdt minst 2 instruksjonstaler tidligere

Dette grunnkurset tar sikte på å gi deg trygghet i rollen som Taler, spesielt i forhold til utarbeidelse av instruksjonstaler eller foredrag beregnet på fremføring under logemøter. På kurset tar vi for oss utfordringer og avgrensninger knyttet til talerembedet, og hva som kjennetegner den gode instruksjonstalen. Gjennom gruppearbeid prøver vi ut teknikker og metoder for kildebruk og valg av tema, idégenerering, strukturering og utvikling av momenter frem til utarbeidelse av manus. Vi diskuterer også hva vi som kunnskapsformidlere i logen kan lære av de greske klassikere når det gjelder retorikk (ethos, pathos, logos). Til slutt ser vi på strategier for å utvikle oss videre som Talere i logesammenheng.

Talerkurs-2 (Johannes)

Målgruppe: Taler og hans vikarer i St. Johanneslogen. *Varighet:* Dagskurs (min. 6 timer)
Forkunnskaper: Du bør ha gjennomført Talerkurs-1 tidligere. Alle medbringer en egenprodusert instruksjonstale i 4 eksemplarer.

Kurset tar sikte på å videreutvikle deg i rollen som Taler, med særlig vekt på utarbeidelse av instruksjonstaler over temaer hentet fra St. Johannesgradene. Kurset tar for seg hva som karakteriserer de tre gradene i Johannesfrimureriet, og hvordan gode instruksjonstaler kan bidra til større opplevelse og forståelse av dette skiftet. Gjennom gruppearbeid vurderer vi hvordan deltagerens medbragte instruksjonstaler er disponert og bygget opp, og hvordan de valgte temaer er belyst og presentert i forhold til prinsipper og metoder gjennomgått på Talerkurs-1. Til slutt ser vi på hvordan Broder Taler bør samarbeide med sine vikarer og andre embedsmenn i St. Johannes-skiftet.

Talerkurs-2 (Andreas)

Målgruppe: Taler og hans vikarer i St. Andreaslogen. *Varighet:* Dagskurs (min. 6 timer)
Forkunnskaper: Du bør ha gjennomført Talerkurs-1 tidligere. Alle medbringer en egenprodusert instruksjonstale i 4 eksemplarer

Kurset tar sikte på å videreutvikle deg i rollen som Taler, med særlig vekt på utarbeidelse av instruksjonstaler over temaer hentet fra Andreasgradene. På kurset ser vi på hovedinnholdet og hva som karakteriserer St. Andreasfrimureriet, og hvordan gode instruksjonstaler kan bidra til større opplevelse og forståelse av dette skiftet. Gjennom gruppearbeid vurderer vi hvordan deltagerens medbragte instruksjonstaler er disponert og bygget opp, og hvordan de valgte temaer er belyst og presentert i forhold til prinsipper og metoder gjennomgått på Talerkurs-1. Til slutt ser vi på hvordan Broder Taler bør samarbeide med sine vikarer og andre embedsmenn i St. Andreas-skiftet.

Taleverksted

Målgruppe: Talende embedsmenn (ABB, T, OM/DM/DeIM/OB/VOB) som kan tenke seg å holde taleverksted i egen loge
Varighet: Dagskurs (min. 6 timer). *Forkunnskaper:* Du bør ha gjennomført Talerkurs-1 tidligere.

Kurset har som mål å sette deg i stand til å lede et taleverksted i din egen loge, ved at du får kjennskap til og erfaring med denne inspirerende og kreative veiledningsmetodikken. Ved å anvende denne metoden blant talende embedsmenn i din egen loge skal du kunne oppmuntre og hjelpe dem til å velge egnede temaer, utvikle idéer og strukturere momenter som et godt grunnlag for utarbeidelse av logetaler. Kurset gir en innføring i selve metodikken ("Taleverkstedet som kreativ arbeidsform") og vi ser spesielt på hvilke forberedelser som bør gjøres på forhånd av den enkelte deltaker og av veilederen. "Kjørereglene" for taleverkstedet blir gjennomgått, og alle kursdeltagerne får prøvet metoden gjennom praktiske øvelser. Vi ser også på strategier for å utvikle oss som veiledere for andre talende embedsmenn.

Taffeltalekurs

Målgruppe: Embedsmenn som holder taffeltaler (eksempelvis OM/DM/DeIM/OB/VOB)
Varighet: Dagskurs (min. 6 timer). *Forkunnskaper:* Du bør ha utarbeidet og holdt minst 2 taffeltaler.

Kurset tar sikte på å gjøre deg trygg i rollen som vert under brodermåltidet ("taffelet") og å kunne skrive og holde taffeltaler beregnet på brodersamvær med og uten recipiender. Kurset tar for seg rammen for brodermåltidet, vertens rolle og samhandlingen med CM. Vi ser på hva som kjennetegner en god taffeltale, og hva som kreves av talens form og innhold for at den skal påvirke tilhørerne slik du ønsker. Videre drøftes bruk av ulike kilder i jakten på gode idéer til den taffeltalen som alle vil huske, og vi ser på hvordan taffeltalen bør fremføres i praksis. Mye av arbeidet under kurset skjer i grupper, bl.a. ved vurdering av disposisjoner til taler, ferdige manuskripter og fremføring av taffeltaler.

Taffeltaler I^o-X^o (Gjennomgang av mange taler)

Målgruppe: Embedsmenn (i alle skifter) som holder taffeltaler (OM/DM/DeIM/OB/VOB)
Varighet: Dagskurs (min. 6 timer). *Forkunnskaper:* Du bør ha utarbeidet og holdt minst 2 taffeltaler i ditt skifte.

Under kurset blir det fremført en taffeltale for hver grad. (De som skal holde en tale, blir varslet før kurset). Både fremføring og talenes innhold vil bli vurdert og kommentert av de øvrige kursdeltagerne. På denne måten vil deltagere også få økt innsikt i de ulike graders frimureriske innhold.

ABB (Johannes)

Målgruppe: Annen Bevoktende Broder og hans vikarer. *Varighet:* Dagskurs (min. 6 timer).
Forkunnskaper: Du bør ha utarbeidet og holdt minst 2 føringstaler

Kurset tar sikte på å sette deg i stand til å skrive og holde en føringstale i 1. grad. Kurset fokuserer på hva som er Annen Bevoktende Broders rolle – rituell og symbolsk – og samhandling med det øvrige embedsverk. Det blir drøftet hva som kjennetegner en god føringstale og hva som kreves av form og innhold for at en slik tale skal påvirke alle som er til stede på logemøtet. Som kursdeltaker blir du oppmuntret til å bruke din nysgjerrighet og kreativitet innenfor dette embedet. Du får også trening i å vurdere disposisjoner, utkast og ferdige manuskripter til denne type taler.

IB (Johannes)

Målgruppe: Innførende Broder og hans vikarer. *Varighet:* Dagskurs (min. 6 timer).
Forkunnskaper: Du bør være i IB-korpset eller påtroppende til dette embedet.

Kurset tar sikte på å gjøre deg trygg i rollen som IB og gi innsikt i rollen som IB – både rituell og symbolsk. Kurset tar for seg hva som er Innførende Broders funksjoner, oppgaver og samhandling med det øvrige embedsverk. Det fokuseres på hvordan IB i alle tre Johannesgrader gjennomfører den rituelle delen av sin embedsfunksjon, og hvorledes du bør samarbeide med andre embeder (CM, FBB, Vakthavende). Likeledes blir det tatt opp IB's ansvar for å instruere IB-assistentene. Ritualet gjennomgås i detalj. Her vil den enkelte få prøve seg med veiledning i praksis.

IB VI° (Andreas)

Målgruppe: Innførende Broder og hans vikarer som arbeider i VI grad. *Varighet:* Min. 4 timer.
Forkunnskaper: Du bør ha fungert som IB på minst 2 møter i VI grad.

Kurset tar sikte på å gjøre deg trygg i rollen som IB i VI grad i forhold til din oppgave å forberede og gjennomføre samtalen i tilknytning til logemøtet i denne grad. Kurset tar for seg hva som er Innførende Broders rolle i St. Andreaslogen – rituell og symbolsk – og samhandling med det øvrige embedsverk. Det fokuseres spesielt på samtalens hensikt og form, og sentrale emner som kan tas opp. Du oppmuntres til å bruke din nysgjerrighet og kreativitet innenfor de rammene som gjelder for dette embedet, og gjennom praktiske øvelser vil du få mer innsikt i strategier og metoder for sikrere å kunne lede slike samtaler.

OM Ledelse

Målgruppe: Nye OM og OB (valgt i løpet av de 2 siste årene). *Varighet:* Dagskurs (6 timer) evt. kveldskurs (4 timer).
Forkunnskaper: Du bør inneha embedet som Ordførende Mester (resp. Ordførende Broder)

Kurset tar sikte på å gjøre deg trygg i rollen som logens (resp. broderforeningens) øverste leder. Det arbeides på kurset både i smågrupper og i plenum, og spørsmål som står sentralt er: Hva er mine oppgaver og plikter? Hva er verdibasert ledelse, og skal jeg være fyrste eller tjener for brødrene -- eller begge deler? Hva vil det si å motivere, delegere, ansvarliggjøre og belønne medarbeidere i logesammenheng. Hvordan skape en loge der det er godt for brødrene å være? På dette kurset får du mulighet til egenrefleksjon om hvilken type leder du ønsker å være, og bevisstgjøring på hva du trenger av egenutvikling for å bli en slik leder.

Østenkollegiet

Målgruppe: OM, DM, DeIM (evt. OB, VOB). *Varighet:* Dagskurs (min. 6 timer), evt. kveldskurs (4 timer)
Forkunnskaper: Du bør ha et embede som innebærer at du leder logemøter

Kurset skal bidra til at Østenkollegiet fungerer optimalt, både som embedsgruppe og som et menneskelig lag. Du og de andre i Østenkollegiet i din loge får på dette kurset hjelp til å klarlegge og strukturere de oppgavene dere er satt til å løse som logens ledergruppe. Med utgangspunkt i våre lover og Ordenens verdigrunnlag ser vi på hva som bør være OM's ansvar og gjøremål, og hvordan oppgavene konkret kan fordeles i logens lederteam. Under kurset blir det gitt praktiske råd, eksempler og spørsmål til diskusjon og ettertanke. Kurset anvender både dine egne og andres erfaringer for at gode løsninger skal bli synlige, og det blir pekt ut hvordan dere kan videreutvikle Østenkollegiet som et godt arbeidslag.

CM (Johannes/Andreas)

Målgruppe: CM og hans vikarer (som virker i Johannes- eller Andreasloger). *Varighet:* Dagskurs (6 timer)
Forkunnskaper: Du bør før kurset ha satt deg inn i CM-instruksen og kommentarene (brødteksten) i ritualene.

Dette kurset skal bidra til en enhetlig kunnskap og forståelse for ceremonimesterens rolle, og dermed sikre lik gjennomføring av CM's oppgaver og virke i alle loger og broderforeninger. Kurset bygger på Ordenens ritualer, lover og bestemmelser som er gitt i CM-instruksen (rev. 2011) approbert av OSM. Kurset tar spesielt for seg ceremonimesterens plass i organisasjonen og embedets betydning for gjennomføringen av møtet, CM's ansvar for recipienden(e), forberedelser og praktiske hensyn i forhold til selve logemøtet, opprop og utrop, forberedelser og gjennomføring av taffalet, og oppgaver i forbindelse med det broderlige samværet. Kurset er lagt opp med en generell fellesdel som gjelder begge skifter, og en spesiell del for hvert skifte. Det er en stor fordel at både CM og hans vikarer får deltatt på samme kurs.

Rituell stemmebruk

Målgruppe: Alle embedsmenn som fremfører ritualtekster under et logemøte. *Varighet:* Min. 4 timer
Forkunnskaper: Du bør i ditt embede ha fremført ritualtekster på minst 2 møter. Før kurset vil du motta et temahefte om retorikk og trening i stemmebruk. Du blir samtidig bedt om å medbringe en kort selvvalgt tekst, som du skal fremføre på kurset.

På dette kurset blir du gjort mer oppmerksom på din egen stemme som viktig instrument i gjennomføringen av ritualen under logemøtet. Du får nyttige tips og idéer for innøving av naturlig og effektiv stemmebruk for din embedsfunksjon, og blir mer bevisst på å tolke og forstå det ritualen du er med på å fremføre. Kurset anvender en veiledningsform som gir deg mer trygghet og samtidig bidrar til økt lytte- og observasjons-evne, å gi og å motta konstruktive tilbakemeldinger. Det blir satt fokus på bruken av stemmen som instrument: Tydelighet (stemmestyrke, hastighet, artikulasjon, m.m.), flyt, modulasjon og trygghet. Du blir også kjent med de "klassiske" prinsippene om god kommunikasjon: Ethos, pathos og logos (retorikk).

Stewardmester

Målgruppe: Overstewardmester, Første Stewardmester og deres vikarer (Stewardlogen). *Varighet:* 4 timer
Forkunnskaper: Det forutsettes at du er vikar for OSStM og at du har nødvendig kjennskap til Kapitelgradene og deres ritualer.

Kurset skal inspirere og bevisstgjøre deg i forhold til Stewardmester-embedet. Du vil etter kurset forstå bedre hvilken betydning dette embedet har både rituell, historisk og symbolsk, og du vil bli bedre skikket til å gjennomføre den rituelle delen av embedet. Du vil også bli satt bedre i stand til å skrive og fremføre instruksjonstaler som en viktig del av kunnskapsformidlingen i Stewardlogen.

Bibelkjennskap for Taler (I°)

Målgruppe: Broder Taler i St. Johanneslogen og hans vikarer. *Varighet:* Min. 4 timer
Forkunnskaper: Du bør ha tatt "Taler-1" eller ha tilsvarende kunnskaper om talerembedet, og god kjennskap til St. Johannesgradenes ritualer

Kurset skal inspirere og bevisstgjøre deltagerne i forhold til Ordenens kristne verdigrunnlag, slik at de i sine instruksjonstaler og logeforedrag bedre skal kunne forklare for brødrene hensikten og betydningen av de mange sentrale bibelske henvisninger, tekster, motiver og symboler slik de benyttes i våre akter (ritualer, spørsmålsbøker og Alminnelige lover). Kurset benytter materiale som deltagerne vil få tilsendt på forhånd.

Sekretærkurs (Johannes)

Målgruppe: Sekretær i St. Johanneslogen og hans vikarer. *Varighet:* Dagskurs (6 timer)
Forkunnskaper: Deltakerne forutsettes å være med i sekretærkorpset, men kan også være påtroppende til dette embedet.

Kurset skal gi trygghet i rollen som sekretær, og gi innsikt i de administrative og rituelle oppgaver som tilligger sekretærfunksjonen. Kurset omhandler bl.a. gjeldende bestemmelser og rutiner for logens kontorvirksomhet, saksbehandling vedr. søkere, kallelser og forfremmelser, kontingentinnang, rapportering, møteplanlegging, sekretærens rolle under rituelle møter, og om dataverktøy og systemer som støtte i arbeidet.

Musikken i St. Johanneslogen

Målgruppe: Logens Ordførende Mester, Ceremonimester(e) og organist(er) *Varighet:* Dagskurs (6 timer)
Forutsetninger: Deltakerne fra hver loge bør representere alle de tre "roller" som kurset har som målgruppe.

Siktemålet med kurset er å gi OM, CM og organist en felles forståelse av musikkens funksjon og som en integrert del av det rituelle arbeidet under møtene i Johannesgradene. Kurset vil også medvirke til en bedre rolleforståelse og et best mulig samarbeid mellom OM, CM og organist.